

TEXT FERRAN CIVIT I MARTÍ

Les necessitats de consum del Nord escombren la diversitat cultural i biològica

Els pobles originaris acostumen a ser petits demogràficament parlant, però es mouen en zones àmplies i pràcticament verges que sovint amaguen grans recursos necessaris per a sadollar les necessitats de consum dels països del Nord. El desenvolupament capitalista actual es basa en una explotació desafortada dels recursos primaris. Des de fa segles, s'han explotat de manera intensiva boscos, rius, mars i subsòl. Tant al nostre entorn més immediat com a milers de quilòmetres. Hem alterat paisatges i, massa sovint, reprimint cultures i pobles per considerar-los un obstacle per accedir als recursos.

ACCD
Vista aèria de la selva amazònica a l'Equador.

Tant el continent africà com l'americà s'han convertit en el principal objectiu d'espòli. I pel que fa a l'americà, el principal objectiu és el pulmó verd del planeta, l'Amazones. La part brasilera és la més assetjada, on la desforestació per a guanyar pastura i conreus està convertint la selva en un erm. I no cal oblidar també l'explotació desmesurada de recursos minerals pels *garimpeiros* i de petroli.

Aquest combustible fòssil també està amenaçant la integritat de la selva amazònica en altres països veïns. Des del 1970, l'extracció petrolera s'ha transformat en una de les principals activitats econòmiques d'Equador. Arran de la seva implantació, s'ha alterat l'ecosistema amb molta contaminació i també s'ha acabat xocant amb els habitants ancestrals d'aquests territoris. Allà on hi ha algun tipus d'extracció, s'acaba cagpirant en sentit negatiu el tradicional equilibri.

Equador i els altres països andins acostumen a tenir el binomi terres verges habitades per indígenes i rics recursos al subsòl. I aquesta parella no s'acostuma a portar bé, perquè tot i tenir teòricament garantit un entorn de protecció per salvaguardar les seves formes de vida, els indígenes es troben que les concessions petrolieres sempre ho acaben vulnerant amb l'argument del més fort amb la total complicitat de l'Estat.

Per exemple, el parc natural de Yasuní (680.000 hectàrees) està considerat Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO i té al seu si diferents grups indígenes, incloses dues col·lectivitats aïllades conegudes com a Tagaeri i Taromenani. Fins fa poc, aquest parc corria un greu risc a causa d'una concessió a una petroliera brasilera. Finalment, el govern actual ha signat un acord inèdit amb el PNUD per preservar l'indret i els seus habitants a canvi d'una compensació econòmica de 3.600 milions de dòlars com a substitució de la pèrdua dels ingressos petroliers.

1

Catalunya dona suport a les reclamacions dels pobles originaris

Amb el suport de l'ACCD, Entrepobles i Enginyeria Sense Fronteres (ESF) treballen per garantir el respecte dels drets d'aquests col·lectius, tradicionalment vulnerats, per la preservació de la natura i per promoure un nou model energètic.

Entrepobles amb la contrapart Acció Ecològica pretén enfortir i donar suport a organitzacions de base indígenes, camperoles i afroequatorianes per a la defensa dels territoris, la biodiversitat i la sobirania alimentària dels seus pobles. L'objectiu buscat és millorar la formació de la ciutadania, consolidar els processos de resistència davant diverses agressions ambientals i culturals i promoure la participació de la dona en aquesta defensa. I tot plegat, dins un marc d'elaboració d'una estratègia per defensar els drets de les nacionalitats indígenes i la gestió integral dels seus territoris.

ESF centra el seu treball en energia i sostenibilitat en el marc del Programa Andí d'electrificació Rural i Accés a les energies renovables (PAER). Concretament a través de l'enfortiment del procés de gestió pública ambiental a la província amazònica d'Orellana. Tot i la gran producció d'energia i les grans reserves de què es disposa, aquests

recursos no estan a disposició de la població autòctona i, a més, acostuma a provocar greus problemes socials i econòmics i afecta greument la diversitat ecològica i cultural. Per això es vol millorar les capacitats de la població autòctona per supervisar la salut del medi ambient i, si s'escau, emprendre les accions correctives i de denúncia per acabar amb situacions de contaminació o de vulneració dels drets humans per part de les empreses extractives.

1. STEVEMONTY Deforestació a causa d'una extracció petrolifera al nord de l'Equador.

2. JAMY DWYER Sovint es cremen grans extensions de jungla per poder desenvolupar una activitat econòmica.